

# Vækst, velfærd - fornyelse

## Forord

Det danske samfund har brug for fornyelse.

Der er behov for at tænke nyt. Det forrige århundredes løsninger kan ikke løse alle fremtidens udfordringer. Mennesket skal sættes frem for systemer. Der skal være mod og evne til at forpligte sig til synlige og målbare resultater.

Velfærden skal sikres, styrkes og udbygges. Der skal skabes ny vækst og dynamik i samfundet til glæde for alle. Det skal kunne betale sig at arbejde. Der skal være mere overskud til de svageste. Der skal være plads til os alle.

Den nye VK-regering har tiltro til den enkelte dansker. Vi vil respektere den enkeltes frie valg, og vi vil sikre, at den enkelte dansker får større ret til at bestemme over sit eget liv – med ansvar over for fællesskabet og de svageste i vort samfund.

Regeringen vil give den enkelte dansker ret til at vælge mellem offentlige og private løsninger.

Regeringen vil styrke sygehusene, omsorgen for de ældre og hjælpen til de svageste.

Velfærdssamfundet er allerede i dag under voldsomt pres. Det kræver øget vækst i samfundet. Og det kræver, at alle der kan arbejde, også kommer i arbejde. Det er to helt afgørende udfordringer som en ny borgerlig-liberal regering vil løse ved at sikre bedre vilkår for erhvervslivet og en styrkelse af integrationen af indvandrere.

Danskerne betaler verdens højeste skatter. Regeringen indfører fra start et skattestop. Et skattestop, der varsler nye tider. Målet er at nedbringe skatten på arbejde. Regeringen vil arbejde på at finde pengene til det. Først skattestop – dernæst lavere skat på arbejde.

Danmark er et åbent og velstående samfund. Det skal vi vedblive at være. Men vi skal have modet til at turde udfordre traditionelle løsninger, strukturer og organiseringer. Vi lever i et nyt århundrede

og et nyt årtusinde. Kun gennem udvikling, fornyelse og reformering kan vi styrke og fastholde det danske samfund på dets nuværende høje niveau.

VK-regeringen vil have modet og være garanten for, at fortidens løsninger ikke bliver morgendagens sovepude.

Derfor foretager regeringen også fra start en ny og gennemgribende indretning af ministerierne. Det sikrer at fornyelsen ikke bliver bremset af gamle systemer.

Og derfor fremlægger de to regeringspartier et omfattende grundlag for den nye regering.

Den nye regering vil invitere og engagere alle i arbejdet med at skabe vækst, velfærd og fornyelse til danske samfund.

## Nye mål

Regeringen vil sætte nye mål for Danmarks udvikling i det 21. århundrede. Der skal gennemføres reformer, som giver videre rammer og mere frihed til udfoldelse af privat initiativ. Det er det enkelte menneskes foretagsomhed, som er og skal være drivkraften i samfundets udvikling. En bevarelse og udbygning af velfærdssamfundet kræver et solidt økonomisk grundlag, som forudsætter de bedst mulige rammer for privat virkelyst.

Den tiltagende internationalisering af økonomi, kultur og kommunikation stiller os over for nye udfordringer i de kommende år. Regeringen vil gennemføre økonomiske og sociale reformer, som rustet det danske samfund til at møde disse udfordringer. Der er behov for reformer, som forbedrer danske virksomheders konkurrenceevne, som udvikler mere fleksible strukturer og fremmer tilpasningsevnen i erhvervslivet, den offentlige sektor og på arbejdsmarkedet, som moderniserer og udbygger infrastruktur, som stimulerer privat initiativ og selvstændighedskultur, og som generelt belønner dem, der gør en ekstra indsats.

Regeringen vil gennemføre en *IT-handlingsplan*, som udvikler Danmark til et netværkssamfund, hvor familier, virksomheder og institutioner har adgang til Internettet. Det er afgørende, at alle har mulighed for og bliver fortrolige med anvendelse af informationsteknologien. Et væsentligt led i IT-handlingsplanen bliver derfor at udvide uddannelsesindsatsen, således at alle får mulighed for at lære brugen af den nye teknologi. Regeringen vil i den forbindelse fremlægge en handlingsplan, "*IT for alle*".

Forandring og udvikling skal gå hånd i hånd med tryghed og social sikkerhed. Regeringen vil sætte nye mål for udviklingen af fremtidens velfærdssamfund. Velfærdssamfundet skal hvile på det princip, at mennesker med stærke ressourcer hjælper de svage, der ikke er i stand til at klare sig selv. Regeringen vil forstærke indsatsen for at hjælpe de svageste i vort samfund gennem reformprogrammet, « *Det fælles ansvar* ». Programmet indeholder dels en udvidelse af det offentlige indsats, dels en udvidet inddragelse af private hjælpeorganisationer i det sociale arbejde. Målet er, at de svageste får en bedre livskvalitet.

Det fælles ansvar for at løse en række velfærdsopgaver skal i fremtiden kombineres med en personlig frihed til at vælge mellem forskellige løsninger. Regeringen vil gennemføre et reformprogram, « *Velfærd og valgfrihed* », hvor borgerne får frihed til at vælge mellem forskellige offentlige og private løsninger på en række serviceområder.

Regeringen vil føre en aktiv miljøpolitik, som sikrer, at fremtidige generationer kan leve i et rent miljø. Danmark skal være blandt de bedste til at nedbringe forurening. De ambitiøse miljømål skal nås på den økonomisk mest effektive måde. Dansk miljøpolitik skal indgå i et realistisk internationalt samarbejde om at nedbringe forureningen dér, hvor vi får mest for indsatsen.

Med henblik på at forbedre effektiviteten i miljøindsatsen vil regeringen etablere et uafhængigt "Institut for Miljøvurdering". Instituttets opgave skal være at skabe overblik over den aktuelle og langsigtede miljøsituation, at vurdere effektiviteten af forskellige miljøinitiativer samt at formidle denne viden til offentligheden.

## **En udenrigspolitik med profil**

Regeringen vil føre en aktiv og engageret dansk Europa-, sikkerheds- og udviklingspolitik. Danmark skal være med til at præge den omverden, som under alle omstændigheder vil præge os. Mange spørgsmål kan kun løses gennem en fælles indsats og et endnu stærkere internationalt samarbejde. Verden er blevet stadig mindre, og den stiller os bestandig over for nye udfordringer. De tragiske begivenheder den 11. september 2001 er blot det seneste og mest dramatiske udtryk for denne kendsgerning.

I Europa er vi fortsat i færd med at skabe det nye europæiske samarbejde, som omvæltningerne i slutningen af 1980'erne og 1990'erne muliggjorde. Målet er et helt og udelt Europa. Derfor står EU's og NATO's udvidelse så centralt i disse år. Danmark skal gå i spidsen og være med til at fremme denne proces. Det handler om sikkerhed og stabilitet. Det handler også om økonomisk velstand og velfærd. Ikke kun for landene i Central- og Østeuropa, men også for os selv.

Udvidelsen af EU og NATO finder sted i en verden, som på mange andre måder er i fortsat forandring. Danmarks forhold til USA er i den forbindelse af helt central betydning. Vi skal

samtidig bidrage til, at Rusland kan finde sin retmæssige plads i denne nye orden, herunder i forholdet til NATO. Endelig skal Danmark fortsat gå i spidsen, når det gælder bistand til udvikling i andre dele af verden, og når det gælder fremme af menneskerettigheder og demokrati.

### *Europapolitik*

I Europapolitikken står vi over for en række meget store udfordringer i de kommende år.

Den største opgave er det danske formandskab for EU i andet halvår af 2002. Igennem et halvt år skal Danmark stå i spidsen for EU. Vi skal drive samarbejdet fremad. Vi skal finde fælles løsninger på de spørgsmål, som skal løses. Og vi skal repræsentere EU over for omverdenen. Det er en opgave, som regeringen vil give allerhøjeste prioritet.

Centralt i det danske formandskab vil stå udvidelsen af EU. Danmark vil satse på at afslutte forhandlingerne med op til 10 nye medlemslande. Det er ikke nogen nem opgave. Der vil være behov for stor kompromisvilje fra såvel ansøgerlandene som EU-landene. Regeringen vil gøre sit yderste for, at dette historiske projekt lykkes i København i december 2002.

Også på andre områder vil der være vigtige opgaver for det danske formandskab. Vi skal fortsætte den fælles indsats mod terror. Vi skal have taget hul på drøftelserne om reformer af EU's landbrugspolitik. Vi skal definere en ny fiskeripolitik. Vi skal videreudvikle det indre marked, ikke mindst på det finansielle område. Vi skal afslutte arbejdet med skattepakken. Vi skal styrke fødevarer sikkerheden og forbrugerpolitikken. Vi skal føje nye elementer til EU's miljøpolitik. Og vi skal fortsætte arbejdet med at reformere EU's institutioner.

Udadtil vil centrale begivenheder være Verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i Sydafrika og mødet med de asiatiske lande i København, hvor regeringen vil arbejde for et frugtbart samarbejde til gavn for begge parter og dermed fremme den verdensalliance, som blev skabt efter den 11. september 2001. Vi vil samtidig bidrage til at videreudvikle båndene til de forskellige andre lande og grupper af lande uden for EU. Den transatlantiske forbindelse indtager en særlig position. Inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik vil vi arbejde for størst mulig enhed i EU's optræden i forhold til omverdenen, herunder Mellemøsten og Balkan.

Regeringen ser frem til samarbejdet med Europa-Parlamentet, med Kommissionen og med de andre medlemslande om disse opgaver. Regeringen vil, som det er normal praksis, fremlægge sit program ved formandskabets begyndelse.

Også debatten om Europas fremtid og den kommende regeringskonference i 2004 vil være en central opgave i de kommende år. Debatten afspejler en dobbelt udfordring: at sikre EU de instrumenter, som er nødvendige for at løse de fælles opgaver, og at sikre videreudvikling af EU's grundlag og institutioner i en retning, som svarer bedre til borgernes ønsker.

Regeringen ønsker et stærkere, men slankere EU. EU skal blive bedre og mere effektiv til at løse de opgaver, som virkelig er grænseoverskridende. Det gælder fx inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, flygtningepolitik og bekæmpelse af international kriminalitet, internationale økonomiske spørgsmål, det indre marked og miljø. Men EU skal også blive bedre til at overlade de spørgsmål til medlemslandene, som bedst løses dér. EU skal kun detailregulere, hvor det er absolut nødvendigt. Derfor er der brug for større klarhed om kompetencedelingen i EU. Udarbejdelsen af et kompetencekatalog kan være ét af flere midler til at sikre dette mål.

Regeringen ønsker også på anden måde at skabe større klarhed om EU's grundlag. EU skal hvile på de værdier og grundlæggende rettigheder, som EU-landene har til fælles. EU's traktatgrundlag bør forenkles og organiseres bedre, så det bliver nemmere at gennemskue og forstå. Samtidig skal der være størst mulig åbenhed om EU's arbejde – ikke mindst på det lovgivende område.

Regeringen ønsker endelig at styrke demokratiet i EU. Europa-Parlamentet indtager her en central rolle. Vi bør også undersøge mulighederne for en bedre inddragelse af de nationale parlamenter, fx i relation til overholdelse af nærhedsprincippet. Regeringen ser samtidig gerne en større anvendelse af flertalsafgørelser i Rådet. Kommissionen skal bevare initiativretten. Fællesskabsmetoden skal fastholdes.

Regeringen er meget opmærksom på, at udviklingen på de områder, der er omfattet af forbeholdene, udvikler sig hastigt i disse år. Regeringen vil følge udviklingen på disse områder nøje. Regeringen finder, at forbeholdene er i strid med Danmarks interesser. Regeringen anser det samtidig for helt afgørende, at dansk EU-politik på disse områder hviler på det nødvendige folkelige fundament. Ophævelse af forbeholdene kan kun ske ved ny folkeafstemning.

### *Sikkerhedspolitik*

Danmarks sikkerhedspolitik er forankret i vort medlemskab af NATO og EU. Regeringen vil aktivt tage del i arbejdet i begge organisationer og vil prioritere en udbygning af samarbejdet mellem dem. Regeringen lægger vægt på, at FN og især Sikkerhedsrådet spiller en central rolle i løsningen af de konflikter, verden står overfor. Det er derfor vigtigt, at reformprocessen i FN og FNs rolle i kampen mod terrorisme både fastholdes og styrkes.

NATO er det centrale forum for solidarisk og forpligtende sikkerhedspolitisk samarbejde mellem hele Europa og USA – og dermed for fred og sikkerhed i vor del af verden. Regeringen vil arbejde for, at NATO viderefører den sikkerhedspolitiske integration i Europa. Dette skal dels ske med en ambitiøs udvidelsesbeslutning på NATO-topmødet i Prag i november 2002, der bl.a. indbyder de tre baltiske lande til optagelse i NATO, dels gennem opbygning af et reelt sikkerhedspolitisk partnerskab mellem NATO og Rusland. Regeringen vil således prioritere en fortsat udbygning af et gensidigt forpligtende samarbejde med landene omkring Østersøen både på det bilaterale plan og inden for de europæiske og transatlantiske samarbejdsstrukturer.

De transatlantiske bånd baseret på værdifællesskab og fælles interesser mellem Europa og USA skal plejes og udbygges. En styrkelse af samarbejdet mellem NATO og EU vil efter regeringens opfattelse medvirke til at sikre fortsat amerikansk sikkerhedspolitisk engagement i Europa. Der kan som led heri blive tale om en øget og naturlig arbejdsdeling mellem NATO og EU inden for krisestyring. Nationale særinteresser i EU eller NATO må ikke sætte en stopper for denne proces. En sådan udvikling vil gøre det svært for Danmark at yde sit fulde bidrag til europæisk krisestyring.

Regeringen vil lægge vægt på væsentlige danske bidrag til international krisestyring og fredsbevarende operationer så som NATO's indsats på Balkan og operationer inden for rammerne af FN eller OSCE. Danmark må være sit ansvar bevidst og sikre en høj dansk profil på disse områder.

I kampen mod international terrorisme vil Danmark vise fuld solidaritet og villighed til at yde sit bidrag, herunder på det militære område. Tæt forbundet hermed er en styrket indsats mod spredning af masseødelæggelsesvåben.

Regeringen støtter forhandlingerne mellem USA og Rusland om en ny aftalt ramme for international fred og strategisk stabilitet, som vil indebære en væsentlig nedrustning med hensyn til antallet af atomvåben. Regeringen ser de amerikanske planer om et missilforsvar og en evt. anvendelse af radaren i Thule i denne sammenhæng. I dette spørgsmål vil regeringen løbende inddrage de grønlandske hjemmestyremyndigheder.

### *Udviklingspolitik*

Over de næste 25 år øges verdens befolkning med 2 milliarder mennesker, og denne vækst vil langt overvejende ske i udviklingslandene. At løfte en sådan udfordring samtidig med at det inden 2015 skal lykkes at halvere den andel af verdens befolkning, som lever i yderste fattigdom – således som de internationale udviklingsmål blev fastlagt på FN's Millenium-topmødet sidste år – vil kræve en meget stor indsats fra alle verdens lande.

Udviklingslandene vil hver især skulle udvikle strategier, der satser på at bekæmpe fattigdom gennem bæredygtig økonomisk vækst samtidig med, at de frigør det store potentiale, der er i deres befolkninger. Udfordringen vil være at skabe et vækstorienteret økonomisk klima, der kan tiltrække udenlandske investeringer og ny teknologi – og samtidig øge investeringerne i mennesker, i uddannelse og sundhed og i befolkningens aktive politiske deltagelse.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at den nye handelsrunde i WTO, som blev besluttet på ministermødet i Doha, bliver en egentlig udviklingsrunde, hvor udviklingslandene blive aktive aktører, og hvor resultatet kommer til at afspejle udviklingslandenes interesser og nødvendigheden af, at også de fattigste lande, ikke mindst i Afrika, integreres i den globale økonomi. Danmark vil sammen med sine EU-partnere aktivt bidrage hertil.

Udviklingsbistanden spiller i de fattigste udviklingslande en vigtig rolle til sikring af kritiske investeringer i uddannelse og sundhed, til opbygning af infrastruktur og som støtte til udviklingen af en privat sektor. Regeringen vil fastholde den mangeårige målsætning for dansk udviklingsbistand - at fremme bæredygtig udvikling gennem fattigdomsorienteret økonomisk vækst. Danmark vil sammen med andre bilaterale og multilaterale donorer aktivt arbejde for, at danske programsamarbejdslande udvikler en effektiv og langsigtet national strategi til bekæmpelse af fattigdom.



Den vilje til at tage ansvaret for sin egen udvikling, som sådanne strategier er udtryk for, må også gøre sig gældende i forhold til respekt for menneskerettighederne og demokrati. Regeringen erkender, at der ikke kan stilles absolutte krav til de fattige lande, som Danmark samarbejder med, og at det på grund af manglende ressourcer og kapacitet ofte vil tage lang tid at opnå afgørende forbedringer på disse områder. Men Danmark må, sammen med sine EU-partnere, stille krav om god regeringsførelse, vilje til at øge respekten for menneskerettigheder og demokrati i udviklingssamarbejdet. Regeringen vil etablere en særlig Menneskerettighedsenhed i Udenrigsministeriet med henblik på bl.a. at styrke arbejdet hermed.

Danmark har gennem mange år naturligt hørt til blandt de lande i verden, der – sammen med Norge, Sverige og Holland – yder forholdsmæssigt mest i udviklingsbistand. Det vil Danmark fortsat gøre. Men der er behov for at gennemgå dansk udviklingsbistand, ikke mindst i lyset af de globale ændringer der er sket efter den 11. september, således at vi til stadighed sikrer den mest effektive indsats også på dette område.

Regeringen vil derfor – i forbindelse med udarbejdelsen af sit forslag til Finanslov for 2002 – foretage en gennemgang af både den danske udviklingsbistand og miljøbistanden til udviklingslandene. Regeringen vil samtidig reducere bevillingerne til udviklingsbistand og miljøbistand til udviklingslandene med samlet 1,5 mia. kr. i forhold til den tidligere regerings forslag. Den nærmere udmøntning af denne reduktion vil fremgå af det forslag til Finanslov, som senere vil blive fremlagt.

Danmark vil internationalt stadig ligge i det absolutte førerfelt på udviklingsbistandens område – langt over FN's internationale bistandsmålsætning på 0,7 % af BNI. Danmark vil samtidig aktivt forsøge at få de mange lande – også EU-lande – som yder en udviklingsbistand på mindre end 0,7 % til at øge deres bistand. Regeringen vil ikke mindst arbejde herfor i forbindelse med FN-konferencen om Udviklingsfinansiering i marts 2002 og Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i Johannesburg i september 2002.

## **Et Rigsfællesskab i gensidig respekt.**

Regeringen ønsker at bevare Rigsfællesskabet som et fællesskab mellem tre ligeværdige partnere, Færøerne, Grønland og Danmark. Regeringen ønsker at modernisere hjemmestyret i Grønland og på Færøerne i konstruktivt samarbejde med Grønland og Færøerne.

De igangværende forhandlinger med Færøernes Landsstyre om Færøernes fremtidige placering i eller uden for Rigsfællesskabet fortsættes. Det er regeringens udgangspunkt, at Færøernes fremtid besluttet af det færøske folk selv. Såfremt der fra færøsk side fremsættes ønske om selvstændighed uden for Rigsfællesskabet, er regeringen indstillet på gennem forhandling at nå en for begge parter rimelig løsning. Det er regeringens forudsætning, at det danske bloktilskud til Færøerne aftrappes i takt med overdragelsen af opgaver til de færøske myndigheder.

## **Orden i økonomien**

Regeringen vil føre en håndfast økonomisk politik, som sigter på at skabe flest mulige arbejdspladser i den private sektor, at nedbringe statens gæld og at sænke skatterne. Der er brug for en langsigtet og stabil økonomisk politik, som giver virksomhederne og borgerne ro og sikkerhed til at disponere.

Der vil være fire hjørnesteene i regeringens økonomiske politik:

1. Den faste valutakurspolitik vil blive videreført. Kronens binding til euro'en inden for det snævre udsvingsbånd vil blive fastholdt og den økonomiske politik tilrettelagt med henblik herpå.
2. Finanspolitikken vil blive indrettet med henblik på at sikre en nedbringelse af den offentlige gæld og renteudgifterne frem til 2010.
3. Der skal være et robust overskud på betalingsbalancen, så udlandsgælden kan være afviklet hurtigst muligt.
4. Inflationen og renten skal holdes på et lavt niveau.

Regeringen vil føre en stram offentlig udgiftspolitik. Styringen af statens finanser vil ske gennem lønsumsrammer samt udgiftsrammer for drift og anlæg. Størrelsen af udgiftsrammerne fastsættes på årets finanslov. Det forudsættes, at udgifterne holder sig inden for de fastsatte rammer, således at merudgifter på ét område modsvares af mindreudgifter på et andet område. I forbindelse med

fremlæggelsen af årets finanslovsforslag vil regeringen præsentere måltal for de næste tre års udgiftsrammer.

I årlige økonomiaftaler med amter og kommuner vil regeringen sigte på, at også den kommunale sektor kan holde udgifterne i ro. Regeringen vil overholde det princip, at den kommunale sektor bliver kompenseret økonomisk, såfremt regeringen eller Folketinget påfører amter og kommuner tvungne merudgifter eller bortfald af skatteindtægter.

Regeringen indleder inden jul politiske forhandlinger med Folketingets partier om en ny finanslov for 2002. Finansloven for 2002 skal på helt centrale punkter afspejle regeringsgrundlaget. Regeringsgrundlaget vil være fuldt gennemført over overslagsårene.

Det nye finanslovsforslag for 2002 vil blive fremsat i januar og vedtages i løbet af februar.

Snarest efter Folketingets åbning fremsættes forslag til en midlertidig bevillingslov, der viderefører statsbudgettets nødvendige dele, indtil en ny finanslov for 2002 er vedtaget.

Finanslovsforslaget vil have den finanspolitiske strammingsgrad, som er nødvendig for at fastholde målene for Danmarks økonomi, som beskrevet i ”En holdbar fremtid - Danmark 2010”.

## **Investeringer i Danmarks fremtid**

Offentlige investeringer skal bidrage til at skabe bedre rammer for en udvidelse af den private produktion og dermed bedre muligheder for at finansiere fremtidens velfærdssamfund. Regeringen vil fremlægge en investeringsplan for perioden frem til 2010.

Regeringen vil lægge særlig vægt på investeringer, der

- bringer Danmark i front som et moderne IT- og videnssamfund
- sikrer en mere effektiv offentlig sektor
- skaber en bedre infrastruktur i form af offentlige anlæg, bygninger og veje
- tilvejebringer højere kvalitet i den offentlige service

Der vil blive igangsat investeringer i nye vej- og jernbaneanlæg i overensstemmelse med den politiske aftale af 24. januar 2001 mellem Socialdemokratiet, Det radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, CD, Kristeligt Folkeparti og Venstre. Det er regeringens hensigt at skaffe finansielt grundlag for yderligere investeringer i veje og kollektiv transport, bl.a. med henblik på en mere hensigtsmæssig afvikling af trafikken i hovedstadsområdet.

Regeringen vil i samarbejde med den tyske regering forberede en beslutning om etablering af en fast forbindelse over Femern Bælt.

### **Mere konkurrence og bedre service**

Med henblik på at sikre forbrugerne bedre service til lavere priser vil regeringen gennemføre en modernisering og liberalisering af infrastrukturen og en række forsyningsvirksomheder.

Regeringen vil liberalisere det danske el- og gasmarked for at øge effektiviteten i energiproduktionen, reducere forbrugerpriserne og erhvervslivets omkostninger og sikre, at energien produceres dér, hvor det er mindst miljøbelastende. Der vil blive fremlagt forslag, som reducerer konkurrenceforvridningen mellem energiproducenter.

Regeringen vil forberede privatisering af DONG.

Liberaliseringen af jernbaneområdet fortsættes.

Postudbringningen liberaliseres. Regeringen vil forberede privatisering af PostDanmark.

Regeringen vil hvert år vurdere og gennemgå statslige aktieposter med henblik på muligt salg. Et salgsprovenu skal ubeskåret anvendes til at nedbringe statens gæld.

## **Først skattestop – dernæst lavere skat på arbejde**

Det skal være slut med stigningen i skatter og afgifter. Den tidligere regerings forslag til milliardstore skattestigninger i finanslovforslag 2002 vil blive fjernet. Regeringen indfører et skattestop, der som udgangspunkt indebærer, at regeringen ikke vil hæve nogen skat eller afgift. Skattestoppet er imidlertid ikke til hinder for at foretage nødvendige skatteomlægninger. Hvis der er tvingende grunde til at indføre eller forhøje en skat eller afgift, vil dette ske således, at merprovenuet ubeskåret anvendes til at sænke en anden skat eller afgift. Samme princip vil blive anvendt, hvis det af miljømæssige grunde er ønskeligt at indføre eller forhøje en miljøafgift. Såfremt Danmark bliver nødt til at sænke en skat eller afgift som følge af EU-beslutninger eller internationale aftaler, kan mindreprovenuet kompenseres gennem forhøjelser af andre skatter eller afgifter. Det forudsættes, at en sådan omlægning er provenuneutral.

Den sidste del af Pinsepakken er lovfæstet i 2002. Det betyder en række ændringer i skatter og afgifter. Allerede besluttede skatte- og afgiftsændringer falder uden for skattestoppet. Tilsvarende gælder for de aftaler for 2002, som den tidligere regering har indgået med kommunerne.

Der indføres stop for stigningen i ejendomsværdiskatten. Loftet udgøres af det beløb, som boligejeren betaler i ejendomsværdiskat for året 2002. Uanset den efterfølgende udvikling i den offentlige ejendomsvurdering kan ejendomsværdiskatten for den enkelte boligejer ikke overstige loftet. Der fastsættes særlige overgangsregler for ejendomme, der ikke er vurderet pr. 1. januar 2002.

Regeringen lægger vægt på, at rammerne for den kommunale økonomi aftales med de kommunale parter. Samtidig er det afgørende, at skattestoppet også omfatter kommuner og amter. Regeringen vil derfor sikre, at eventuelle ændringer i beskatningen i kommuner og amter ikke slår igennem på niveauet for den samlede beskatning. Samtidig sikres, at de enkelte kommuner har mulighed for at foretage nødvendige tilpasninger i forhold til deres samlede økonomi. Regeringen vil i den forbindelse tage særligt hensyn til de vanskeligt stillede kommuner.

Det er regeringens mål at sænke beskatningen i det danske samfund. Det skal kunne betale sig at arbejde og yde en ekstra indsats. Det begrænsede udbud af arbejdskraft er en af de væsentligste

hindringer for fortsat vækst og fremgang i dansk økonomi. En fremgang i arbejdsudbuddet vil være forudsætningen for et fortsat højt velfærdsniveau. Skat på arbejde har afgørende indflydelse på arbejdsudbuddet. Regeringen vil derfor tilrettelægge en økonomisk politik, der skal skabe det fornødne råderum til at lette skatten på arbejde.

Forudsætningen for skattelettelser er imidlertid, at der sker en stadig nedbringelse af den offentlige gæld. Regeringen sigter på, at den offentlige gæld er halveret senest i 2010. Regeringen vil gennemføre målrettede lettelser i skatter og afgifter, forudsat at de øvrige offentlige udgifter er holdt i ro, således at den forudsatte takt i gældsnedbringelsen fastholdes.

Forudsat at det fornødne råderum er tilvejebragt, vil regeringen fremlægge forslag til reduktion af skatten på arbejdsindkomst med ikrafttræden 1. januar 2004.

Den 1. januar 2004 ophæves den såkaldte 24 timers regel, hvorefter rejsende til Danmark kan passere grænsen frit uden mængdemæssige begrænsninger på de medbragte varer. Med henblik på at forebygge vækst i grænsehandelen vil regeringen fremsætte forslag om sænkninger af en række afgifter på spiritus, tobak og andre typiske grænsehandelsvarer. Således at satserne reduceres over et antal år startende i 2003.

## **Bedre sundhed**

Et stærkt offentligt sygehusvæsen med gratis behandling for alle skal være den absolutte grundsten i al sygdomsbehandling. Sygehusene tilføres ekstra ressourcer, som øremærkes til investeringer i udstyr samt betaling for overarbejde m.v. med henblik på at nedbringe ventelisterne. Patienterne får en lovfæstet ret til frit valg af hospital, som indføres gradvis. Borgerne skal have en reel og konkret garanti for behandling for alle sygdomme inden for en fastsat periode. Kan behandlingsgarantien ikke opfyldes af det offentlige sundhedsvæsen, får patienten mulighed for frit valg af behandling på privat sygehus eller i udlandet. Der nedsættes et hurtigt arbejdende udvalg, som inden for de første 100 dage skal fremsætte forslag til nødvendige ændringer af strukturer, overenskomster, uddannelser m.v. med henblik på at få en bedre udnyttelse af ressourcerne og en varig afkortning af ventelisterne i sundhedssektoren.

Regeringen afsætter 1,5 mia. kr. til målet at øge behandlingskapaciteten i det danske sundhedsvæsen gennem merarbejde. Midlerne afsættes på en central pulje, hvor det enkelte amts trækningsret udmåles på grundlag af en demografisk nøgle. Pengene kommer til udbetaling i takt med, at der dokumenteres en reel aktivitetsudvidelse ud over det niveau, der allerede er opnået og yderligere forudsat i de indgåede aftaler med Amtsrådsforeningen. Det sikres, at de afdelinger/praktiserende speciallæger, der yder en ekstra aktivitet for at nedbringe ventetiderne, tilgodeses økonomisk ved udmøntning af pengene.

Den 1. juli 2002 får patienterne frit valg (pengene følger patienten), hvis det offentlige sygehusvæsen ikke har kunne tilbyde undersøgelse og behandling inden for 2 måneder. Dette princip kan kun fraviges i helt særlige undtagelsessituationer, og hvor en lægefaglig vurdering tilsiger, at patienten ikke lider overlast ved at vente længere.

Patienterne skal selv kunne bestemme, hvor de ønsker at modtage behandling. Forudsætningen er, at de er blevet visiteret til behandling. Det vil være muligt at modtage behandling på offentlige sygehuse, private sygehuse eller sygehuse i udlandet om nødvendigt.

Sygdomsbehandling er og bliver gratis. Borgeren skal ikke betale for behandling uanset om behandlingen finder sted på et offentligt sygehus eller på et privat behandlingssted, som har indgået aftale med det offentlige.

Når patienter behandles, f.eks. på private sygehuse eller speciallægepraksis er det vigtigt at behandlingen lever op til de krav, som vi i almindelighed stiller. Det er derfor en forudsætning for frit-valg-ordningen, at de private behandlingssteder indgår en aftale med amterne – f.eks. via Sygesikringen. Aftalen skal fastlægge kvalitetskrav, herunder sikring af den enkeltes retssikkerhed ved fejlbehandlinger, ligesom det er sikret, at behandlingen er gratis for patienten. Når patienten vælger eller tilbydes behandling på private behandlingssteder, som har indgået en aftale med sygesikringen, er patienterne således sikre på at være stillet helt på samme måde, som hvis behandlingen fandt sted på et offentligt sygehus.

Regeringen vil søge at øge optaget af medicinstuderende.

Med henblik på en afhjælpning af den akutte lægemangel, vil regeringen lempe kravene for udstedelse af autorisationer til udenlandske læger.

Regeringen vil udvide adgangen til sygdomsbehandling i udlandet, når videre behandling ikke kan ydes på et dansk sygehus.

Der vil endvidere blive fremsat forslag om afskaffelse af beskatning af arbejdsgiverbetalte behandlinger af medarbejdere samt indførelse af frihed for kommunerne til at yde hel eller delvis betaling for sygdomsbehandling.

Regeringen vil nedsætte et rådgivende udvalg, som skal udarbejde forslag til løbende, konkrete reformer af sygehussektoren med henblik på en hurtig nedbringelse af ventelisterne, bl.a. gennem øget produktivitet ved resultatbevillinger .

Grundlæggende kan sundhed fremmes og sygdomme forebygges ved at skabe rammerne for, at befolkningen kan få ordentlige levevilkår i form af sunde fødevarer , et godt arbejdsmiljø og gode boliger.

Nogle sygdomme opstår på grund af de bedre levevilkår. De sundhedsmæssige omkostninger ved overvægt, rygning og manglende motion viser sig. Der er f.eks. flere med hjerte-kar-sygdomme, overfølsomhedssygdomme, gammelmandssukkersyge og knogleskørhed. Sygdommene har det fællestræk, at en meget stor del af den danske befolkning kan blive berørt heraf. Regeringen vil derfor iværksætte særlige strategiplaner vedrørende disse sygdomme.

For at få afprøvet alternative behandlingstilbud skal der forskes, så der kan skabes dokumentation for effekten. Der afsættes en særskilt bevilling hertil.

## **Bedre omsorg for de ældre**

Regeringen ønsker en bedre omsorg for og pleje af de ældre, som har behov for hjælp.



Det handler om at give de ældre og deres familier et bedre redskab i hænderne til at sikre ordentlig kvalitet i ældreplejen. Kommunernes monopol på ældreplejen skal væk og erstattes af et frit valg. Retten til frit at vælge er et af de vigtigste bidrag til at ændre på den tankegang, der ligger bag meget af den ældreservice, der leveres i dag. De ældre skal have ret til selv at bestemme, hvor de vil bo, hvem der skal hjælpe dem, og hvordan hjælpen skal gives.

Alle ældre, der er visiteret til en plejehjemsplads, eller plads i en plejebolig, skal have ret til frit at vælge plejehjem eller plejebolig. Retten til det frie valg skal også gælde, selv om det plejehjem eller den plejebolig, den ældre ønsker at bo i, ligger i en anden kommune. Ældres valg af plejebolig skal ikke længere afhænge af familiemæssige eller religiøse forhold.

Retten til frit at vælge ældrebolig og plejebolig overalt i landet indebærer naturligvis også en ret til at få sin ægtefælle med. Fremover visiteres ægtepar og samlevende som par ikke som enkeltpersoner.

Alle ældre, der har fået tildelt hjemmehjælp – både praktisk bistand og personlig pleje – skal have ret til selv at vælge, om hjemmehjælpen skal komme fra kommunen, være en privat person eller et privat firma. Det er en forudsætning for frit-valg-ordningen, at de private firmaer indgår en aftale med kommunerne. Aftalen skal fastlægge kvalitetskrav, herunder sikring af den enkeltes retssikkerhed ved aflysninger af hjemmehjælpen. Det frie valg skal også gælde udbringning af mad til ældre.

Hjemmehjælpen skal være mere fleksibel. Det skal være muligt for de ældre i langt større omfang end i dag selv at sammensætte indholdet af den hjemmehjælp, der leveres. Når den ældre får tildelt et givet antal timer, er det op til hjemmehjælpen og den ældre at aftale, hvordan timerne skal udmøntes.

De ældre skal sikres kompensation, hvis den lovede hjemmehjælp udebliver. Og det skal have konsekvenser for kommunerne i de tilfælde, hvor hjemmehjælpen udebliver. Kommunen skal forpligtes til at give erstatningstimer inden for en rimelig tid. Det skal være op til de ældre, om erstatningstimerne skal leveres af kommunen eller af andre.

I forbindelse med indførelse af frit valg af hjemmehjælp og fri og fleksibel hjemmehjælp, afsættes ½ milliard til et generelt løft af ældreplejen.

Kommunerne skal have mulighed for at bestemme, om hjemmesygeplejen skal leveres af kommunen selv eller af en anden leverandør. Dermed vil kommunerne kunne tegne overenskomst med selvejende institutioner, hvor hjemmesygeplejen indgår.

## **Frihed til børnefamilierne**

Regeringen ønsker en ny og bedre familiepolitik. En familiepolitik, som er indrettet ud fra familiernes behov. Og en familiepolitik, som skaber bedre muligheder for, at familierne kan kombinere arbejds- og familielivet. Derfor skal der indføres 1 års fleksibel barselsorlov til fulde dagpenge, og der skal være bedre muligheder for at arbejde på deltid.

Ved at indføre 1 års fleksibel barselsorlov kan forældrene med få begrænsninger bruge og ”spare op” af barselsorloven, så det passer bedst muligt ind i deres familie- og arbejdsplaner. Man skal kunne få barselsdagpenge i hele året.

Hovedprincippet i forslaget er, at forældrene til ethvert nyfødt barn får tildelt 52 ugers barselsorlov. Og så er det ellers op til forældrene at dele orloven mellem sig og vælge tidspunktet for, hvornår den skal afholdes, inden barnet er fyldt 9 år.

Pr. 1. januar 2002 vil alle forældre til nyfødte have ret til et års fleksibel barselsorlov. Dette medfører, at retten til børnepasningsorlov bortfalder pr. 1. januar 2002 for alle forældre til nyfødte og erstattes af et års fleksibel barselsorlov.

Pr. 1. januar 2002 skal forældre til børn født før 1. januar 2002 have mulighed for at benytte børnepasningsorloven i henhold til de gældende regler, således at forældre til børn født før 1. januar 2002 opretholder deres ret til børnepasningsorlov på op til 9 år.

Der skal være bedre muligheder for at arbejde på deltid.

I en lang række overenskomster er der i dag forbud mod at arbejde på deltid. Regeringen vil sikre, at overenskomstmæssige indskrænkninger i retten til at gå på deltidsarbejde afskaffes.

Desuden vil der blive fremsat forslag, som giver hver enkelt kommune frihed til at yde tilskud til familier, som vælger selv at passe deres børn.

## Det fælles ansvar

Både af menneskelige og økonomiske årsager er det vigtigt, at ingen lades i stikken. Mennesker, der har evnen og viljen, skal ikke parkeres på offentlig forsørgelse, men hjælpes hurtigt og effektivt ind på arbejdsmarkedet. Regeringen vil foreslå en modernisering af aktiveringssystemet, således at alle kontanthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem, kommer i arbejde eller uddannelse.

Regeringen vil gennemføre reformen af førtidspensionen, som blev aftalt mellem en række partier den 8. december 2000. Ønsket er at skabe flest mulige skåne- og fleksjobs i den private sektor, således at der ikke tilkendes førtidspension til personer, som kan arbejde.

Regeringen vil forstærke det fælles ansvar for de svageste i vort samfund. Der vil blive afsat flere ressourcer til hjemløse, sindslidende og handicappede samt til at forebygge narko- og alkoholmisbrug.

Løsningen af sociale problemer handler ikke kun om offentlige bevillinger og systemer. Derfor ønsker regeringen at inddrage de frivillige, velgørende foreninger stærkere i løsningen af en række sociale opgaver.

Regeringen vil etablere "*Det sociale Råd*". Rådet får til opgave at følge den sociale indsats for de svageste i samfundet, at komme med forslag til en forbedret indsats over for de svageste, at komme med forslag til, hvordan det civile samfund kan inddrages stærkere i det sociale arbejde samt at udarbejde en årlig rapport om situationen for de svageste grupper. Rådet skal have deltagelse af private organisationer og institutioner, som udfører socialt arbejde.

Der udarbejdes et handlingsprogram for en samlet indsats for de svageste grupper i det danske samfund.

## En ny udlændingepolitik

Regeringen anser det for helt nødvendigt at begrænse den nuværende tilstrømning af udlændinge, som kommer til Danmark. Det skal sikre den nødvendige ro og frigøre de nødvendige ressourcer til en langt bedre integration af de indvandrere, som er i Danmark. De skal lære dansk, og de skal i arbejde, så de hjælpes ud af det offentlige forsørgelsessystem.

Regeringen ønsker en konsekvent og retfærdig udlændingepolitik. Der er på den ene side behov for en stramning af udlændingepolitikken for at imødegå asylfup, menneskesmugling, kriminalitet og misbrug af offentlige ydelser. Men der er også brug for, at vi i højere grad imødekommer de udlændinge, der vil arbejde og yde et positivt bidrag til det danske samfund. Langt de fleste indvandrere har et stærkt ønske om at blive integreret i det danske samfund.

Med henblik på en stramning af udlændingeloven vil regeringen bl.a. fremlægge følgende forslag:

- Flygtningebegrebet bringes i overensstemmelse med de internationale konventioner, så Danmark følger forpligtelserne efter konventionerne, men ikke giver opholdstilladelse til tusinder af andre, der ikke opfylder konventionernes krav.
- Flygtnings ansøgning om at rejse hjem på ferie udløser en fornyet gennemgang af de pågældendes asylgrundlag, idet det antages, at de pågældende kan rejse hjem uden at blive udsat for forfølgelse.
- Der skal først gives permanent opholdstilladelse til udlændinge efter 7 års lovligt ophold i Danmark.
- Stramning af betingelserne for familiesammenføring, således at familiesammenføring sker i det land, hvor den samlede tilknytning er størst.
- Udsendelse af asylsøgere, som skjuler deres identitet, forsvinder under asylsagens behandling eller på anden måde forsinker sagernes behandling.
- Bedre samkøring af fingeraftryksregistre.
- Kursen mod kriminelle udlændinge skal skærpes ved hurtigere sagsbehandling og omgående udsendelse samt ved udvidet adgang til frihedsberøvelse, ransagning og visitation.
- For kriminelle, der har fået opholdstilladelse, skal der være videre adgang til udvisning efter dom for kriminalitet.

- Udviklingslande, der ikke vil modtage udviste/afviste egne statsborgere, fratages eventuelle danske bistandsmidler.
- Der bliver gennemført en række administrative opstramninger med henblik på at afkorte sagsbehandlingstiderne.

For at forbedre integrationen af udlændinge vil regeringen fremlægge forslag som stopper den automatiske adgang til kontanthjælp. Der skal i stedet indføres et optjeningsprincip for kontanthjælp. Det skal fremover være en betingelse for at opnå ret til kontanthjælp, at ansøgeren har boet i Danmark i mindst syv år. Ansøgere, som ikke har boet i Danmark i mindst syv år, kan i særlige tilfælde tildeles støtte fra bopælskommunen efter et konkret skøn. Optjeningsprincippet gælder for både danske og udenlandske statsborgere.

Udlændinges deltagelse på arbejdsmarkedet er et vigtigt bidrag til en bedre integration af udlændinge i det danske samfund. Regeringen vil fremlægge et handlingsprogram for bedre integration af indvandrere, *"Indvandrere i arbejde"*.

Indsatsen for at forbedre udlændinges danskundskaber forstærkes. Den obligatoriske modersmålsundervisning afskaffes. Der skal ske reduktion i introduktionsydelsen eller kontanthjælpen, hvis udlændinge uden rimelig grund udebliver fra sprogundervisning. Regler, der hindrer kommunerne i at oprette lokale sprogcentre, skal fjernes.

Regeringen vil lægge op til større åbenhed, når det gælder anerkendelse af udlændinges uddannelsesmæssige kvalifikationer. Og barrierer, der forhindrer indvandrere og udlændinge i at deltage på det danske arbejdsmarked, skal fjernes.

Samtidig vil regeringen lette kvalificerede udlændinges adgang til at få arbejde i Danmark. Regeringen vil foreslå, at udlændinge, som kan fremvise en arbejdskontrakt med en dansk virksomhed eller institution samt dokumentere at råde over en passende bolig, skal kunne få arbejds- og opholdstilladelse.

Regeringen vil udarbejde et samlet udspil til en stramning af udlændingeloven samt en forbedret integrationsindsats.

Dette udspil vil regeringen drøfte med repræsentanter for kommunerne.

På baggrund af disse drøftelser vil regeringen senest 1. marts 2002 fremlægge konkrete forslag i Folketinget og indbyde alle Folketingets partier til forhandling herom.

## **Strammere regler for tildeling af dansk statsborgerskab**

Regeringen ønsker at skærpe reglerne for tildeling af dansk statsborgerskab.

Det er regeringens opfattelse, at man skal gøre sig fortjent til at blive dansk statsborger. Der skal lægges mere vægt på ansøgernes sprogkunderskaber. Det bør være et krav, at man kan tale og læse dansk, således at man kan begå sig i det danske samfund. Det er et helt elementært krav, hvis man som indvandrer ønsker at være selvhjulpen.

Regeringen vil stramme kriterierne for opnåelse af statsborgerskab for straffede personer, således at det bliver sværere at opnå statsborgerskab. Personer, der har begået særligt grov kriminalitet, skal ikke kunne få dansk statsborgerskab.

## **Valgret for udlandsdanskere**

Der er i dag en stor grad af vilkårlighed i, om personer, der i en periode ansættes lokalt i udlandet, kan opnå stemmeret. F.eks. har personer, der ansættes på en lokal kontrakt i udlandet i en periode, ikke stemmeret. Er man derimod udstationeret eller ansat direkte af den lokale afdeling kan man altid opnå stemmeret.

Regeringen finder, at det er udtryk for en uberettiget forskelsbehandling. Det er i dag blevet stadig mere normalt, at virksomheder ansætter deres medarbejdere på lokale kontrakter, og det er blevet stadig mere normalt i en årrække at tage arbejde i udlandet for at dygtiggøre sig. Det er vigtigt, at det danske samfund tilgodeser en sådan udvikling.

Regeringen ønsker at ændre lovgivningen, så det ikke er ansættelsesforholdene, men i stedet den reelle tilknytning til Danmark, der er afgørende for, om personer opnår stemmeret. Alle personer, der for en periode på 12 år arbejder i udlandet, men som har tænkt sig at vende tilbage til Danmark,

skal have mulighed for at opretholde stemmeretten i den periode, vedkommende måtte opholde sig i udlandet. På den måde undgås unødigt bureaukratiske komplikationer i forbindelse med ansøgningen om opretholdelse af stemmeret.

## **Hårdere kamp mod kriminalitet**

Regeringen ønsker at forstærke indsatsen mod vold og ungdomskriminalitet. Det er nødvendigt med en forstærket forebyggende indsats gennem et samarbejde mellem hjem, skoler, lokale foreninger og politi. Regeringen vil fremlægge en handlingsplan, ”*Stop Volden*”, som vil indeholde en bred vifte af initiativer til forebyggelse af alle former for ungdomskriminalitet, herunder brug af særlige sanktioner til unge under 15 år.

Forbrydelser mod personer er langt alvorligere end forbrydelser mod penge. Overgreb mod et andet menneske – hvad enten det er vold eller voldtægt – er en forbrydelse mod det helt fundamentale i vores samfund: Respekten for det enkelte menneske. Alle former for vold er derfor helt uacceptabelt.

Derfor skal volds- og voldtægtsforbrydere straffes hårdt, og også hårdere end det sker i dag. Domstolene skal have et signal om at udnytte strafferammerne bedre. I dag straffer man forbrydelser mod penge hårdere end forbrydelser mod mennesker. Den skævhed skal der rettes op på, ved at straffene for vold og voldtægt bliver hårdere. Det skal ske ved at forhøje en række strafferammer, så Folketinget sender et klart signal til domstolene om, at det nuværende strafniveau er for slapt:

- Strafferammen for voldtægt forhøjes fra 6 til 8 år – for grov voldtægt fra 10 til 12 år.
- Strafferammen for uagtsomt manddrab forhøjes fra 4 til 8 år.
- Strafferammen for simpel vold forhøjes fra 18 måneder til 3 år.
- Strafferammen for vold af farlig karakter forhøjes fra 4 til 6 år.
- Strafferammen for meget grov vold forhøjes fra 8 til 10 år.
- Strafferammen for menneskesmugling forhøje fra 4 til 8 år.



Regeringen ønsker, at afsoning i landets fængsler skal være effektiv. Regeringen vil derfor forstærke indsatsen mod narko i fængslerne og skærpe reglerne for udgang, herunder ønsker regeringen at gøre det strafbart at flygte fra afsoning.

Regeringen vil fremsætte forslag om bedre vidnebeskyttelse ved grov organiseret kriminalitet.

Krigsforbrydere og andre på "tålt ophold" skal undersøges af politiet. Disse skal sættes i den aflukkede del af Sandholmlejren – eller et andet egnet sted – indtil det er afgjort, om de skal retsforfølges eller ej.

Regeringen vil nedsætte et udvalg, som skal udarbejde et forslag til en *straffelovsreform*. Reformen skal sigte på en generel modernisering af strafferammerne, således at straffene for forskellige forbrydelser i højere grad kommer i overensstemmelse med en nutidig retsopfattelse. Det er regeringens opfattelse, at straffene for forbrydelser mod mennesker – som f.eks. vold og voldtægt – skal være mindst lige så hårde som straffene for forbrydelser mod materielle værdier. Udvalget skal færdigøre sit arbejde senest den 1. juli 2002.

## **Større retssikkerhed**

Regeringen ønsker at forbedre borgernes retssikkerhed. Den stigende regulering har medført, at de offentlige myndigheder forlanger flere og flere oplysninger. I alt for mange tilfælde har myndighederne fået adgang til private boliger og ejendomme uden retskendelse. Det udgør en voksende risiko for den enkelte borgers retssikkerhed og de grundlovssikrede frihedsrettigheder.

Regeringen ønsker at begrænse tvangsindgreb over for borgerne og indføre adfærdsregler for forvaltningsmyndighederne. Reglerne skal svare til de adfærdsregler, som retsplejeloven fastsætter for domstole, politi og anklagemyndighed.

Derfor vil der blive nedsat en *retssikkerhedskommission*, som skal komme med forslag til lovændringer til fremme af borgernes retssikkerhed. Kommissionen skal færdiggøre sit arbejde senest den 1. januar 2003. For at styrke den offentlige interesse og debat om borgernes retssikkerhed vil regeringen aflevere en årlig retssikkerhedsredegørelse til Folketinget.

Flere skatteydere opgiver at føre skattesager, fordi det ofte vil være en langvarig, økonomisk og psykisk belastning for den enkelte. Og der er en stor risiko for, at omkostningerne ved at få ret vil overstige den tilbagebetalte skat.

Som led i en styrkelse af skatteborgerenes retssikkerhed vil regeringen derfor fremlægge forslag om fuld dækning af udgifter til sagkyndig bistand i skattesager, som borgerne har vundet.

## **Et godt miljø**

Regeringen vil føre en aktiv miljøpolitik, som sikrer, at fremtidige generationer kan leve i et rent miljø. Danmark skal fortsat leve op til de forpligtelser, som er indeholdt i de internationale miljøaftaler. Det er regeringens mål, at Danmark skal være blandt de industrialiserede lande, der er bedst til at nedbringe forurening.

De ambitiøse miljømål skal nås på den økonomisk mest effektive måde. Regeringen vil udvikle en miljøpolitik, som kombinerer et klart ansvar for vore omgivelser med et realistisk internationalt samarbejde om at nedbringe forureningen dér, hvor man får mest for indsatsen.

Regeringen vil etablere et ”Institut for Miljøvurdering”. Det er instituttets opgave gennem forskning på højt, internationalt niveau *at* skabe overblik over den aktuelle og den langsigtede miljøsituation såvel i Danmark som globalt, *at* vurdere effektiviteten af miljøinitiativer samt *at* formidle denne viden og indsigt til offentligheden og politiske beslutningstagere.

Med henblik på at få mest mulig miljø for pengene vil regeringen udarbejde en rapport om ”*grøn markedsøkonomi*”, som skal analysere mulighederne for praktisk brug af markedsorienterede redskaber til at fremme et bedre miljø.

For at sikre rent grundvand skal udledningen af kvælstof og fosfor fortsat nedbringes, brugen af bekæmpelsesmidler skal minimeres, og farlige affaldsdepoter skal ryddes op.

Regeringen vil indbyde Folketingets partier til forhandling om en Vandmiljøplan III til afløsning af den eksisterende Vandmiljøplan II, som udløber med udgangen af 2002.

Arbejdet med kommunernes renovering af utætte kloakker skal intensiveres, således at forureningen herfra ikke ødelægger naturen.

Der vil blive iværksat en forstærket overvågning af olieudslip i de danske farvande.

Regeringen vil styrke den internationale miljøindsats. Mulighederne for såkaldt "joint implementation" skal benyttes, således at CO<sub>2</sub> -reduktioner i udlandet for danske penge tælles med i Danmarks CO<sub>2</sub>-regnskab og opfyldelsen af vore internationale CO<sub>2</sub>-forpligtelser. Regeringen vil arbejde for, at miljøafgifter aftales på internationalt plan. Som første skridt bør der indføres fælles minimumssatser for miljøafgifter i EU.

Der skal sikres sunde fødevarer af høj kvalitet, bl.a. ved en langsigtet strategi for forbedring af dyrevelfærden, klarere retningslinjer for levnedsmiddelkontrollens arbejde samt en klarere og mere letforståelig mærkning af varer.

## **Et godt arbejdsmiljø**

Regeringen vil sikre et godt arbejdsmiljø ved at inddrage og nyttiggøre al tilgængelig viden, der kan modvirke nedslidning, fysiske og psykiske belastninger, således at mange flere vil kunne opleve et godt og langt arbejdsliv.

Regeringen vil indkalde arbejdsmarkedets parter til en drøftelse af indsatsen med henblik på en forbedring af arbejdsmiljøet. Herunder ønsker regeringen, at der i samarbejde med arbejdsmarkedets parter findes en mere hensigtsmæssig måde at fremme et godt arbejdsmiljø end den nuværende afgifts- og certificeringsordning. Regeringen lægger vægt på en effektivisering og prioritering af arbejdsmiljøindsatsen, således at der tages fat på de alvorligste problemer først.

Regeringen vil fremlægge forslag til arbejdsskadereform bl.a. med henblik på afkortning af de lange sagsbehandlingstider.

Det nuværende arbejdsmiljøsystem er præget af stramme regler, central styring og bureaukrati. Arbejdsmiljøet skal forbedres gennem dialog og samarbejde mellem medarbejdere, virksomheder,

arbejdsmarkedets parter og regeringen. Nøgleordene skal være gensidig tillid og respekt og retssikkerhed for medarbejdere og ledelse.

Virksomheder med op til og med 9 ansatte skal fremover kun have en sikkerhedsorganisation og gennemføre skriftlige arbejdspladsvurderinger, hvis arbejdspladserne frembyder en særlig risiko.

På en del områder inden for den offentlige sektor er arbejdsmiljøet for dårligt. Det gælder specielt for social- og sundhedssektoren. Arbejdsmiljøet i den offentlige sektor skal være bedre.

Regeringen vil støtte forskning i arbejdsmiljø.

## **Vækst i erhvervslivet**

Finansieringen af fremtidens velfærdssamfund forudsætter, at den private produktion bliver stadig større. Regeringen vil derfor føre en erhvervs politik, der forbedrer virksomhedernes konkurrenceevne gennem målrettede reduktioner af skatter og administrative byrder mv. Der er behov for at bedre rammevilkårene over en bred kam fra vilkår for iværksættere til tidssvarende afskrivningsregler og lempelser af skatten på generationsskifte. Forslagene finansieres bl.a. ved besparelser på tilskud til erhvervslivet.

Der skal føres en dynamisk iværksætterpolitik, så det bliver mere attraktivt at starte og drive selvstændig virksomhed. Der vil blive fremlagt forslag om fremme af mulighederne for opsparring til etablering af selvstændig virksomhed. Regeringen vil desuden fremlægge en handlingsplan, ”*Flere iværksættere*”, som over en bred front vil indeholde initiativer, der kan stimulere lysten til og forbedre muligheden for at starte selvstændig virksomhed.

Tilskud til landbruget skal gradvis afvikles. Den kommende reform af EU's landbrugspolitik vil bl.a. indebære en reduktion af tilskud til landbruget. Til gengæld er det nødvendigt at nedsætte dansk landbrugs indenlandske omkostninger. Derfor vil regeringen foreslå, at loftet over den primærkommunale grundskyld på produktionsjord på 12 promille i 2001 og 2002 videreføres i 2003. I takt med, at der gennemføres reduktioner af tilskud til landbruget, afvikles beskatningen af landbrugets produktionsjord.

Regeringen ønsker at fremme det brede ejerskab til dansk erhvervsliv. Det vil bl.a. ske ved at stimulere udviklingen af nye former for aflønning af medarbejderne. På den baggrund vil regeringen forenkle og lette beskatningen af medarbejderaktier og aktieoptioner med henblik på at motivere medarbejderne og styrke fornyende virksomheder.

For at reducere de administrative byrder for erhvervslivet indføres der obligatorisk høring i Erhvervsministeriets testpaneler af alle lovforslag fra arbejdsministeren, socialministeren, by- og boligministeren, erhvervsministeren, miljøministeren, fødevareministeren, skatteministeren og trafikministeren.

Regeringen vil reducere og forenkle indberetningskrav til offentlige myndigheder. Der skal ske ændring af en række kompetencer, f.eks. flyttes tilladelse til udstykning, ny bebyggelse mv. i landzone fra amterne til kommunerne. Regeringen vil også gøre reglerne om udnyttelse af bygninger i det åbne land gøres mere fleksible.

## **Danmark som IT-nation**

Globaliseringen og internationaliseringen betyder, at højteknologi bliver en stadig stærkere konkurrencefaktor. Det samfund, der er bedst til at bruge ny teknologi, vil klare sig bedst i den internationale konkurrence. En effektiv udnyttelse af IT giver grundlag for større effektivitet, nye produkter og bedre tilbud til borgerne. IT vil i de kommende år være en afgørende faktor for vækst i økonomien og dermed for grundlaget for velfærden i Danmark.

Den danske IT-branche har fået en stærk placering internationalt. En stor og stigende del af vores eksport stammer fra IT og relaterede erhverv. Ved at styrke den generelle brug af IT i Danmark styrker vi også erhvervslivets muligheder for et sundt hjemmemarked og for at rekruttere arbejdskraft med den nødvendige IT kompetence.

Udviklingen af Danmark til et netværkssamfund skal først og fremmest ske på privat initiativ og på markedsvilkår. Regeringen vil stimulere udviklingen ved at fjerne en række eksisterende hindringer for udbredelsen og udnyttelsen af den nye informationsteknologi og fremme samarbejdet mellem offentlige myndigheder og private initiativer på området.

For at Danmark kan blive IT-nation, skal IT-teknologi i bred forstand udbredes til hele befolkningen. Flest mulige borgere skal have mulighed for at få en computer. Det kan ske ved at indføre en moderniseret hjemme-PC-ordning. Samtidig hermed fjernes hindringer for, at flest mulige borgere kan få en tidssvarende og hurtig internetforbindelse.

Den elektroniske infrastruktur skal på plads, så alle danskere får adgang til bredbåndsforbindelser. Meget tyder i dag på, at det kan overlades til markedet at sikre udbygningen af et landsdækkende net. Regeringen vil fremme udbredelsen ved at sikre en IT-offensiv offentlig sektor.

Kommunikationen mellem borger og det offentlige skal forbedres ved at give alle borgere en digital signatur.

Regeringen vil sikre mindst mulig regulering af kommunikation på Internettet. Der skal ikke gælde mere restriktive regler for kommunikation på Internettet end gennem andre medier. Og borgernes ret til fri kommunikation skal beskyttes.

IT skal have en særlig plads i uddannelsessystemet. I første omgang skal alle elever på 7. klassetrin i folkeskolen have rådighed over en PC. Der skal udvikles et IT-bevis til folkeskoleelever samt mere internetbaseret undervisningsmateriale til brug i blandt andet dansk- og matematikundervisningen.

I en vidensøkonomi er tilvejebringelsen af ny viden selvsagt afgørende. Derfor skal forskningen i dansk erhvervsliv styrkes. Regeringen vil fremsætte forslag, der gør det mere attraktivt for virksomheder i Danmark at investere i yderligere forskning og udvikling.

Den private forskning kan ikke stå alene. Der må være en grundstamme af offentlig frontforskning. Regeringen vil sikre, at den forskning, der sker i offentligt regi, fungerer i tæt samspil med erhvervslivet. Det kan ske ved blandt andet at øge antallet af erhvervsforskere og åbne universiteternes ledelse yderligere for folk udefra – herunder erhvervslivet. Universiteterne bør være selvejende og rammestyrede ved udviklingskontrakter. I disse bør der indbygges incitamenter til et øget samspil med erhvervslivet.

Regeringen ønsker en bedre sammenhæng mellem undervisning, forskning og innovation. Der skal i den forbindelse gennemføres en gennemgribende undersøgelse af sektorforskningens rolle med henblik på at overflytte midler fra sektorforskningen til den fri forskning. Det er i den forbindelse særlig vigtigt, at Danmark er i stand til at tiltrække unge danske såvel som udenlandske topforskere.

Samtidig vil regeringen sikre, at der ikke er unødige barrierer for danskere der i en periode ønsker at bidrage til den internationale vidensdeling ved at tage ophold i udlandet, hvad enten formålet er at arbejde eller at uddanne sig mv.

## **Flere i arbejde**

Flere skal i arbejde og færre være på offentlig forsørgelse. Arbejdsstyrken skal øges. Det er en betingelse for at sikre fremtidens velfærd. Indretningen af arbejdsmarkedet kan bidrage aktivt til at nå dette mål.

Det skal kunne betale sig at arbejde. Mange flere skal ud af passiv forsørgelse og ind på arbejdsmarkedet. De unge skal hurtigere gennem uddannelsessystemet. De, der er på arbejdsmarkedet, skal motiveres til at arbejde mere og til at arbejde igennem et langt livsforløb.

Regeringen vil lægge forslag frem, der sigter på at få mere effekt i den aktive arbejdsmarkedspolitik. Aktivering af de ledige skal forbedres. Regeringen vil rydde op i mængden af hovedløse aktiveringstilbud. De ledige skal aktiveres i tilbud, som ruste dem til at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Flere skal i privat jobtræning, og al aktivering skal målrettes konkrete, ordinære job på arbejdsmarkedet.

Regeringen vil foreslå frihed til arbejdsformidling med det formål at skabe flere og konkurrerende jobformidlinger. Reformen vil sigte på at skabe et økonomisk incitament hos alle involverede parter til at skaffe så mange ledige i arbejde som muligt. Regeringen vil bl.a. lægge forslag frem om resultataflønning af aktørerne på aktiveringsområdet. Opgaver med formidling og vejledning m.v. skal udbydes på resultatkontrakter efter beskæftigelsesucces. Der skal indføres resultatløn i kommuner og hos AF, og vurdering og kontrol af de lediges rådighed flyttes fra a-kasserne til en offentlig myndighed.

Regeringen ønsker, at flere unge skal i arbejde eller have en uddannelse. Der skal følges op på succesen fra ”unge-ordningen”, der gælder for unge under 25 år. Den ordning ønsker regeringen udvidet med de 25 til 29-årige.

De unge ledige skal kunne vælge mellem et offentligt eller privat jobtilbud til overenskomstmæssig løn eller en uddannelse, hvor ydelsen svarer til, hvad andre under uddannelse modtager. Tilbuddet skal gives efter 6 måneders ledighed. For forsøgere supplerer kommunen op med kontanthjælp.

Med henblik på yderligere initiativer for at øge arbejdsstyrken vil regeringen fremlægge en handlingsplan, ”*Flere i arbejde*”.

## **Frihed på arbejdsmarkedet**

Regeringen iværksætter snarest et udvalgsarbejde med det formål at sikre, at krav om medlemskab af bestemte foreninger ikke forhindrer nogen i at udøve deres erhverv – hverken lønmodtagere eller virksomheder.

For at fremme fleksibilitet og bevægelighed på arbejdsmarkedet skal det være muligt at oprette tværfaglige A-kasser. De kan forbedre muligheden for at give ledige medlemmer tilbud, der rækker uden for deres hidtidige fagområde. Regeringen vil derfor ophæve forbuddet mod etablering af tværfaglige A-kasser. For at fremme en sådan udvikling vil regeringen desuden fremsætte forslag om etablering af en statslig, tværgående A-kasse. A-kassen etableres som en selvejende institution, og udgifterne til drift dækkes af administrationsbidrag fra de forsikrede. Den tværgående A-kasse skal have pligt til at forsikre enhver, som opfylder de sædvanlige krav for medlemskab af en A-kasse.

Regeringen vil begrænse Arbejdstilsynets beføjelser ved arbejde i private hjem.

Regeringen vil fremsætte forslag om undtagelse fra reglerne om hviletid og fridøgn ved hjemmearbejde. Medarbejdere skal kunne lave hjemmearbejde, når de ønsker det. Når staten sætter begrænsninger for dette, forringes mulighederne for, at børnefamilierne bedre kan forene familie- og arbejdslivet.



Regeringen ønsker en lovfæstet ret til, at arbejdsgivere og ansatte frit kan aftale deltidsansættelse, hvilket vil forbedre den enkeltes frihed.

Det særlige pensionsbidrag (SP) omlægges, så den enkelte konto tilskrives midler efter samme principper, som gjaldt for den midlertidige pension. Endvidere vil der blive fremsat forslag, som giver større frihed for den enkelte til at placere og forvalte pensionsopsparing.

## **Uddannelser i top**

Efter- og videreuddannelse er i dag en naturlig del af manges hverdag. Uddannelse er en af vort samfunds allervigtigste konkurrenceparametre. Regeringen vil derfor sikre en høj kvalitet i uddannelsessystemet.

En vigtig faktor i bestræbelserne på at sikre høj kvalitet er et åbent og gennemsigtigt uddannelsessystem. Alle skal kunne få at vide, hvad de enkelte uddannelser indeholder, og hvilke resultater de opnår. Åbenhed skal bruges til at udbrede de gode resultater fra de bedste uddannelsessteder.

Det er nødvendigt at styrke kvaliteten og det faglige niveau i uddannelserne. Regeringen vil indkalde partierne bag folkeskoleforliget til forhandling om en styrkelse af det faglige niveau i folkeskolen.

I folkeskolen er et højt indlæringsniveau afgørende for succes på fremtidens arbejdsmarked. Fremtidens folkeskole skal være faglig, fleksibel og fremadrettet. For at forbedre niveauet ønsker regeringen, at eleverne skal have en time mere i dansk og matematik på 1. – 3. klassetrin. Endvidere ønsker regeringen, at undervisningen i historie styrkes, og at undervisningen i fremmedsprog starter på et tidligere klassetrin samt at stramme og præcisere de faglige krav, der skal være opfyldt i alle fag på hvert klassetrin, bl.a. gennem udarbejdelse af mere bindende læseplaner.

Der skal være plads til de dygtigste elever i vores uddannelsessystem. Der skal være mulighed for differentieret undervisning målrettet mod den enkelte elev.

Regeringen ønsker at styrke naturvidenskab og matematik i uddannelsessystemet. Allerede i dag er det et problem for mange videntunge danske virksomheder at få tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft.

En succesfuld integration af indvandrere forudsætter, at de behersker det danske sprog. Regeringen ønsker at sikre, at flest mulige børn tilegner sig basale færdigheder i dansk før skolestart.

Regeringen vil fremlægge en samlet handlingsplan, ”*Bedre uddannelser*” for at styrke det faglige niveau i ungdomsuddannelserne, de videregående uddannelser og voksen- og efteruddannelserne.

## **Forenkling og afbureaukratisering**

Der skal gøres op med SystemDanmark, hvor reglerne har taget overhånd. Det er nødvendigt med en målrettet indsats for at forenkle administrationen i den offentlige sektor. Den offentlige sektor skal gøres enklere, mere åben og mere lydhør over for borgere og virksomheder.

Tilsvarende er der behov for at forenkle og begrænse reguleringen af den private sektor.

Under Finansministeriet etableres en regelforenklingsenhed, som får til opgave at rydde ud i gamle love og regler og sikre, at nye love og regler ikke medfører flere byrder end højest nødvendigt for virksomheder og borgere. Eksisterende regler og administrative forskrifter skal forenkles, og nye regler skal underkastes en kritisk konsekvensvurdering.

Bekendtgørelser, cirkulærer og andre administrative forskrifter, der udstedes i henhold til ministerbemyndigelser skal forsynes med automatisk ophørsdato.

Regeringen vil fremlægge et program for forenkling og modernisering af den offentlige sektor.

Programmet vil omfatte:

- En offentlig sektor baseret på borgerens frie valg
- En åben, enkel og lydhør offentlig sektor
- En moderne offentlig sektor med optimal ressourceudnyttelse.

## **Mindre bureaukrati - færre råd, nævn, puljer og tilskud**

Regeringen ønsker, at der skal ske en klar politisk prioritering af de offentlige midler. Bureaukratiet og administrationen skal begrænses til fordel for flere penge til bedre velfærd. Ved at sammenlægge eller nedlægge institutioner og ved at mindske eller fjerne tilskud og puljer kan der frigøres betydelige ressourcer til bedre velfærd.

Antallet af råd, nævn og puljer er vokset med næsten to en halv gang siden 1980. Også, når der er tale om de statslige tilskud er der sket en betydelig vækst.

Flere råd, nævn og puljer er i dag enten overflødige eller de har overlappende formål og funktion. Hertil kommer, at flere af disse institutioner med fordel kan lægges ind under relevante ministerier eller styrelser.

Regeringen vil derfor iværksætte en gennemgribende gennemgang af samtlige råd, nævn, puljer og tilskud med det formål, at overflødige institutioner og puljer nedlægges og institutioner sammenlægges i de tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt.

## **En afbalanceret udvikling i Danmark**

Den danske befolkning skal sikres gode og ligelejlige levevilkår, uanset hvor i landet man bor.

Regeringen ønsker, at alle områder af landet bliver attraktive områder for udvikling og bosætning, således at der kan oppebæres en geografisk spredning af befolkningen og den økonomiske aktivitet. Regeringen vil tilstræbe, at den regionale udvikling på lang sigt fører til mindre ulighed i service, beskæftigelse og økonomiske vilkår i regionerne.

Den regionale udvikling overvåges med henblik på at styrke de regionale hensyn ved statslige tiltag af regionalpolitisk betydning. Regeringen vil konsekvensvurdere alle relevante initiativer, således at påvirkning af udviklingen i en region i større grad vurderes i en sammenhæng.

Regeringen vil samtidig vurdere nødvendigheden af at iværksætte afbødende initiativer i forbindelse med tiltag, som har betydelige negative regionalpolitiske konsekvenser.

Regeringen vil årligt fremlægge regionalpolitiske redegørelser, som skal gøre status over den regionale udvikling i Danmark.

## **Planloven til eftersyn**

Danmark er et smukt land med mange dejlige naturområder og et godt miljø, og sådan skal det forblive.

Regeringen ønsker imidlertid, at borgerne i højere grad får indflydelse på udviklingen af deres lokalområde. Der skal skabes mere rum til både mennesker og miljø. Der er behov for, at miljøpolitikken genvinder sin folkelige opbakning.

Regeringen lægger op til en revision af Planloven, så loven fremtidssikres. Regeringen vil i den forbindelse fremlægge en række forslag, heriblandt forslag om at decentralisere planmyndigheden.

Regeringen vil give bedre mulighed at udnytte overflødige landbrugsejendomme. Virksomheder placeret i det åbne land skal have mulighed for til- og ombygninger. Mange eksisterende virksomheder kan i dag ikke foretage udvidelser, fordi de er placeret i det åbne land.

## **Et mere varieret boligudbud**

Regeringen ønsker at sikre balancen på boligmarkedet. Familierne skal have et reelt valg mellem ejer- og lejeboliger. Det er derfor afgørende, at både ejere og lejere har en rimelig sikkerhed for deres fremtidige boligudgifter.

I visse områder af Danmark er der mangel på gode og fleksible udlejningsboliger. Regeringen vil videreføre byggeriet af støttede almennyttige udlejningsboliger. Desuden vil regeringen sikre, at der igen kommer gang i byggeriet af private udlejningsboliger, bl.a. ved at give pensionskasser og pensionsfonde bedre mulighed for at bygge og udleje boliger, herunder ungdomsboliger i de større uddannelsesbyer og boliger til ældre.

Som led i regeringens langsigtede investeringsprogram vil der blive afsat ekstra midler til byggeri af ungdomsboliger i de større uddannelsesbyer samt flere boliger til ældre. Desuden vil regeringen lette beskatningen ved udlejning af værelser.

Regeringen vil foreslå en reform, som giver beboere i almennyttige boliger adgang til at overtage deres bolig på ejer- eller andelsbasis. Blandede boligformer giver ofte en varieret og bredt sammensat beboersammensætning. Samtidig er byområder med blandede ejerformer som regel relativt stabile og velfungerende. Derfor vil regeringen tilstræbe at blande ejerformerne i områder med mange almene boliger. Der vil blive nedsat et udvalg til at forberede denne reform. Udvalget skal have færdiggjort sit arbejde senest den 1. januar 2003.

## **Kunst og kultur**

Regeringens kulturpolitik vil bygge på frisind, forskellighed og fællesskab.

Regeringen vil lægge vægt på at skabe gode rammer for kunsten og for kulturen. Samtidig skal befolkningen have adgang til et rigt, varieret og mangfoldigt kulturudbud. Kulturpolitikken skal sikre, at vi alle har lige adgang til den danske kulturarv og til den nyeste kunst. Det være sig billedkunst, litteratur, musik, film, teater o.s.v.

Den danske kulturarv skal bevares. Det gælder historiske værker samt fredede og bevaringsværdige bygninger. Hvor det er muligt, skal der ske en digitalisering af de mange billeder, radio- og tv-udsendelser, som er i offentlig besiddelse.

Regeringen ønsker at forbedre vilkårene for de skabende kunstnere. Det skal ikke ske gennem større tilskud, men gennem opkøb af kunstneres værker ved at stimulere efterspørgslen efter kunst.

Kunst på arbejdspladsen kan fremme trivsel og miljø. Regeringen vil derfor foreslå, at virksomheders kunstkøb bliver fradragsberettiget på lige fod med investeringer i installationer og bygninger.

Regeringen vil fremlægge forslag om en skattemæssig udligning af stærkt svingende indkomster, ligesom en række legater vil blive gjort skattefrie.

For at sikre uafhængighed, kvalitet og fornyelse skal der sikres kontinuerlig udskiftning i udvalgene under Statens Kunstfond samt i andre råd og nævn, som bevilger penge til kulturformål. For at stimulere udsyn og fornyelse vil der desuden blive fremsat forslag om, at der i udvalg, råd og nævn skal være en udenlandsk repræsentant.

Den teknologiske udvikling, globaliseringen og stadig større velstand har skabt et helt nyt og meget bredere fundament for kunst og kultur. Med den internationale succes, som især dansk musik, litteratur og film høster i disse år, er kimen til et spirende vækstmarked lagt. Regeringen vil skabe de bedst mulige vilkår for kultureksport.

### **Bedre vilkår for idrætten.**

Regeringen vil ved en styrkelse af aktiviteterne i den organiserede idræt, og ved hensyntagen til det frivillige foreningsliv i lovgivningen fremme det foreningsbaserede idrætsliv, hvis principper om demokrati, frivillighed og fællesskab er fundamentet i det civile liv. Regeringen vil fjerne administrative forhindringer, så livet gøres lettere for foreningerne, bl.a. ved ændrede momsregler.

Dansk eliteidræts muligheder for at gøre sig gældende internationalt skal styrkes. Gennem en etisk, social og samfundsmæssig forsvarlig udvikling af eliteidrætten skal Team Danmark i et tættere samarbejde med de frivillige organisationer sikres muligheder for at give eliteidrætsudøverne optimale forhold.

For at øge folkesundheden skal der sættes fokus på den sundhedsmæssige dimension af idrætten. Særligt skal den foreningsbaserede idræt og idræt i uddannelsessystemet, især i folkeskolen, styrkes.

### **Mediefrihed**

Selvstændige medier udgør en uundværlig del af det demokratiske samfund. Ytringsfriheden og informationsfriheden er fundamentet for folkestyret.

Regeringen vil tilrettelægge en mediepolitik, der bygger på informations- og ytringsfrihed, på mangfoldighed og på alsidighed. Det gælder kendte trykte og elektroniske medieformer, og det gælder nye medier som følge af ny teknologi.

Regeringen ønsker at bidrage til, at befolkningens medieønsker og –behov tilgodeses. Dette forudsætter reelle valgmuligheder både inden for de enkelte former for medier samt mediegrupperne imellem.

Dagbladene har en særlig betydning for den demokratiske debat. Forudsætningen er en flerhed af dagblade, som kan udvikles i takt med de teknologiske muligheder. Regeringen vil for at fremme flerheden samt udbredelsen af dagblade søge at videreføre de nuværende ordninger for moms på bladsalg, for distribution via postvæsenet og for Dagbladenes Finansieringsinstitut.

Regeringen ønsker en flerhed af medier på det elektroniske område. Der skal tillige være en reel, ligeværdig konkurrence på nyheds-, informations- og debatområdet, som er afgørende for demokratiet. Også radio- og tv-stationer skal kunne udvikles i takt med de teknologiske muligheder.

## **Sikker trafik**

Regeringen vil forbedre trafiksikkerheden. Det skal ske gennem øget brug af fartdisplays og politipatruljering på farlige steder. I dag satses der i for grad på automatisk hastighedskontrol på sikre omfartsveje, der ikke har nogen afgørende betydning for trafiksikkerheden. I stedet skal den automatiske hastighedskontrol målrettes mod ”sorte pletter” og farlige strækninger.

Regeringen ønsker især at forbedre trafiksikkerheden de steder, hvor børn og ældre ofte færdes, ligesom der skal gøres en særlig indsats for at fjerne de såkaldte ”sorte pletter” på trafikens Danmarkskort.

Nye bilister skal have deres første kørekort på prøve de første tre år. Hvis bilisten inden for denne periode begår grovere færdselsforseelser (f.eks. promillekørsel, overhaling ved fuldt optrukne linier eller meget store hastighedsoverskridelser), bortfalder kørekortet.

Regeringen ønsker, at der sættes betydeligt hårdere ind over for de bilister, der kører i spirituspåvirket tilstand.

Hastighedsgrænsen på motorveje for personbiler og motorcykler skal øges til 130 km/t. Danske motorveje er konstrueret således, at trafikken kan afvikles på en betryggende måde ved væsentligt højere hastigheder end de i dag tilladte 110 km/t. I forbindelse med forøgelsen af hastighedsgrænsen skal politiet intensivere kontrollen med grove trafikforseelser på motorveje, ligesom bøderne ved overtrædelse af hastighedsgrænsen på motorveje sættes op.